

Meditace II. 2000, polyester, fosforescentní lak, výška 40 cm. Fotografie Kristýna Moješčíková.

MgA. David Moješčík MojDa

Narozen: 25. července 1974, Frýdek – Místek

Kontakt: Revoluční 1305, 738 01 Frýdek – Místek
e-mail: mojda@mojda.com, http://www.mojda.com

Studium:

1988 - 1991	SOU kamenické Žulová
1993 - 1996	SPŠ sochařská a kamenická, Hořice v Podkrkonoší
1996 - 1998	Fakulta výtvarných umění v Brně (FaVU VUT), ateliér sochařství (Prof. ak. soch. V. Preclík)
1999 - 2002	Fakulta výtvarných umění v Brně (FaVU VUT), figurativní sochařství (Doc. ak. soch. M. Gabriel)

Skupinové výstavy (výběr):

6/1995	TRAPART 95, Galerie plastik Hořice v Podkrkonoší
6-7/2000	Studenti Michala Gabriela, FaVU VUT Brno, Galerie Doubner v Praze
2/2000	Současné umění ve veřejném prostoru, výstava sochařských projektů pro město Hodonín, Hodonín
3/2001	Sochařský ateliér FaVU VUT Brno, Galerie Aspekt Brno
6-7/2001	Studenti Michala Gabriela, FaVU VUT Brno, Galerie Doubner v Praze
11-12/2001	Kolmo k ose II, Dům umění Opava
6-7/2002	Studenti Michala Gabriela, FaVU VUT Brno, Galerie Doubner v Praze
11/2003	FaVU VUT v Brně - 10. výročí vzniku školy, Dům umění v Brně
7/2004	Figurama, Dům umění ve Znojmě
10-11/2004	Figurama, Klášter na Karlově, Praha
5-6/2007	Tělo jako nástroj k vyjádření, Galerie Kritiků, Praha

Samostatné výstavy:

1/2000-1/2001	MojDa – pan Václav – Očista, Galerie výtvarného umění v Ostravě
1/2001	Prostor pro jedno dílo, Moravská galerie v Brně
10-11/2001	Kedz dvojto nerobia toto iste, muze to byt to same, Galerie Langův dům ve Frýdku – Místku, (s Jánem Lastomírským)
5-6/2005	Mí Andělé, Galerie Fiducia, Ostrava
2-3/2006	IVAN PINKAVA - DAVID MOJEŠČÍK MOJDA, Galerie aRs, Brno

Ocenění:

Cena Josefa Hlávky udělena 15. listopadu 2002.

Dům umění
Pekařská 12
746 01 Opava

© 2007
vydal Dům umění v Opavě
za finanční podpory Statutárního města Opavy,
Moravskoslezského kraje
a Ministerstva kultury ČR

grafická úprava: Martin Feikus
foto: Kristýna Moješčíková, Ivan Pinkava
tisk: RETIS

MAT KAR

David Moješčík MojDa

Oratoř Domu umění v Opavě

30. 11. - 30. 12. 2007

David Moješčík svou tvorbou vybočuje z rámce dnešního českého sochařství. Nachází inspiraci tam, kde ostatní nehledají. Nechává se ovlivnit skulpturami, kterými mnozí dodnes pohrdají. Výsledkem jeho precizní práce je jen několik málo soch, z nichž větší na ovšem působí jakoby vytržena z proudu neustálé proměnlivosti. D. Moješčík stojí mimo hlavní proud, není ani „cool“, ani „in“ a přesto přináší něco podivně nového, vzrušujícího ve své nečasovosti, nejednoznačnosti a nesnadné uchopitelnosti.

Po absolvování kamenosochařské školy v Hořicích studoval David Moješčík v sochařském ateliéru M. Gabriela na brněnské FaVU. Tam získal první zkušenosti s polyesterem -s materiálem, jenž se stal jeho hlavním vyjadřovacím prostředkem. Moješčík dokáže využít všech jeho předností. Díky tomu může své skulptury variovat v mnoha různých postojích, polohách a pózách, kterých by s pomocí klasických sochařských materiálů nebyl schopen dosáhnout.

D. Moješčík jako jeden z mála současných umělců nachází inspiraci v sochařství starého Egypta. Odtud pochází jeho fascinace uzavřenou, hladkou a vyleštěnou formou. Egyptané dodávali figuře co možná největší zdání pravdivosti a životnosti tím, že do jejich očních jamek vsazovali skleněné napodobeniny. Stejný způsob oživení používá D.Moješčík. Nalézt ovšem můžeme i jisté odlišnosti – především, co se týká hmotového chápání sochy. Moješčíkovy plastiky nejsou do sebe uzavřeným blokem chladného netečného materiálu. Hmota je v jeho dílech tematizována z odlišných úhlů pohledu.

Vedle Egypta na D. Moješčíka působí také odkaz evropského klasicismu. Z jeho sochařského kánonu si David Moješčík vybral především sklon k preciznosti a maximalizované pravdivosti a vedle toho také touhu po ideálním tvaru jako součtu podob jednotlivých předobrazů. Pro klasicismus byla ovšem tato tendence osudná: vyústila v chlad a odtazitost. D. Moješčík se tímto nástrahám úspěšně vyhýbá neustálou oscilací mezi idealizující stylizací a veristickým přepisem. Ostatně právě tento autorův vnitřní pohyb dodává sochám zajímavou dynamiku a napětí.

Jak idealizace, tak i naturalismus Moješčíkových soch jsou pouze záležitostí prvního a povrchního vjemu. Autor divákovi cestu dál - do sochy, tj. k tomu, co se ukrývá, nijak nezjednodušuje. Pohrává si s detaily. Veristicky modeluje šiji, chodidla, ruce, záda, vsazuje svým sochám skleněné oči. Dokonce i hladký povrch jeho skulptur těl svádí k rychlým závěrům. Často tomu napomáhá i barva povrchu. Tím vším autor záměrně navozuje dojem objektivního přepisu skutečnosti. Moješčíkovi ovšem nejde o prvoplánovou efektnost veristického realismu, ke které sklouzávala řada autorů před ním. Nemá nic společného s Hansonem a dalšími autory, kteří se přepisem figury zabývali v rámci hnutí pop-artu. Moješčík si nechce hrát s ikonami masové společnosti, není jimi fascinován.

Jeho postavy se do sebe jakoby choulí. Krčí se. Ne ovšem tak, jak to známe z Gutfreundovy Úzkosti. Nemrazí nás z pohledu na ně, přesto jsou ale při prvním pohledu podivně chladné. Ten chlad, který snad může vytanout na mysl pod dojmem té prvotní povrchní hry na skutečnost, působí jen krátce. Po chvíli se totiž uvědomíte, že ty skulptury se nechoulí vlivem vnějšího prostředí. Vypadají spíš jakoby se obtáčely kolem svého středu. Tím středem ovšem není hmota, ale prázdno, uvědomíme-li si, že figury jsou uvnitř duté. Jejich plášť, oddělující vnitřní od vnějšího, obaluje prázdno. A prázdno z Moješčíkových soch vyzáruje a sálá. Působí, řekl bych, „energeticky“. Autor možná tímto choulením naznačuje transformaci hmotného - slupky - kůže - pláště v nehmotné nic. Hmota těla zde kontempluje sama sebe. Jakoby D. Moješčík chtěl ve svých figurách potvrdit tezi o nehmotném charakteru hmoty, jak se o něm dozvídáme ve východoasijských filosoficko-náboženských systémech a v moderní kvantové fyzice.

Skrývaná nehmotnost a patrná subtilnost na první pohled hmotných soch se pojí s další aspektem Moješčíkových figur, který tvoří další vrstvu onoho vnitřního napětí. Tím druhým pólem je podivný rozpor mezi naturalisticky tvarovaným pohlavím a celkovým bezpohlavním vyzněním postav. Znaky pohlaví jsou tu jakoby nepatřičné a navíc. Jakoby byly jen tím, co zůstalo, čeho podstata byla dávno transformována. Prostředek fyzického tvoření by z toho úhlu pohledu pak mohl být vnímán jako atribut tvorby duchovní. Moješčíkovy na první pohled lépe ženy svým ideálním chladem dokazují svou asexualitu. Jde o jakési éterické postavy, které by v souladu s jedním z názvů bylo možné označit za anděly. Za shluky hmoty-energie, které jako by měly trvat jen chvíli a pak se opět rozplynout v nicotě. Jsou to tvary, jejichž předobraz (eidos –idea) je snad někde přítomen a teď se jen na chvíli z pod rukou umělce zjevil, vtisknul do hmoty, aby zapůsobil svou jinakostí, éteričností, neuchopitelností. Tyto shluky energie jsou tak vzdálené a přeci tak blízké. Jsou tu možná s námi, aniž o nich víme. Stejně je tomu s Moješčíkovými sochami: nenutí se do našeho zorného pole, ale jejich přítomně akcentovaná neúčast je jedním z aspektů, které z nich činí předmět našeho zájmu.

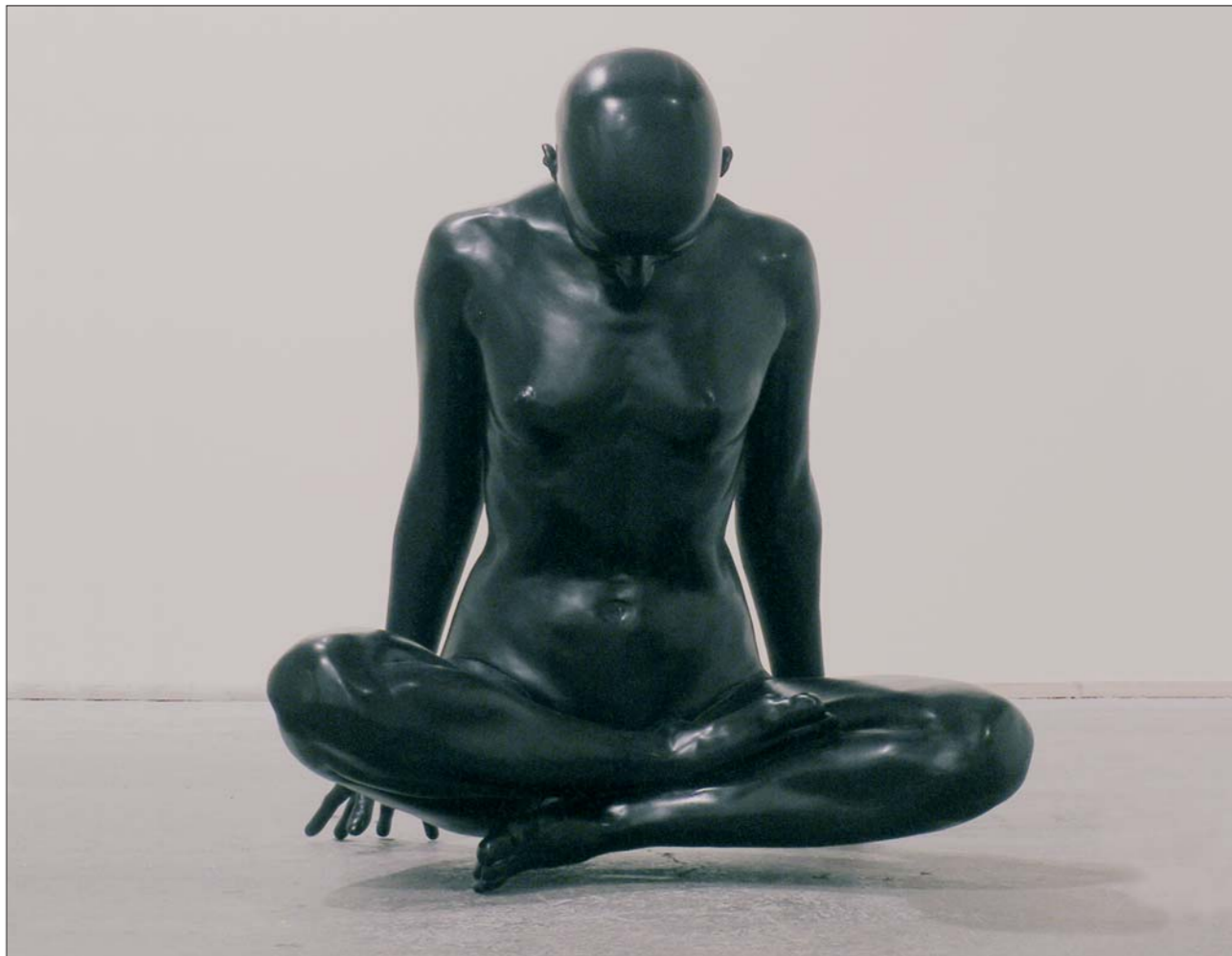
Martin Mikolášek

Extáze, 2001, polyester, sklo, ocel, výška 104 cm. Fotografie Ivan Pinkava.

Levitace II, 2005, polyesterový gel, nerezová ocel, výška 47,5 cm. Fotografie Kristýna Moješčíková.

Levitace I, 2005, polyesterový gel, sklo, životní velikost. Fotografie Kristýna Moješčíková.